

ด่วนมาก

ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓/๖๗๕๑๕

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๕๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปผลการประชุม

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือคณะกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพ
และที่อยู่อาศัย ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓/๖๐๕๒๑ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
จำนวน ๕๐ ชุด
๒. สำเนาหนังสือคณะกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพ
และที่อยู่อาศัย ด่วนมาก ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓/๖๐๕๒๓ ลงวันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗
จำนวน ๕๐ ชุด

ด้วย คณะกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่
อาศัย (อ.จทอ.) ได้จัดประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกิน ตามนโยบายแก้ไขปัญหาสังคม
และความยากจนเชิงบูรณาการ เมื่อวันที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๕๗ ณ โรงแรม รามา การ์เด็นส์
และการประชุม อ.จทอ. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เมื่อวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ซึ่ง อ.จทอ.ได้นำ
สรุปผลการประชุมกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ทราบ

นายกรัฐมนตรี ได้มีบัญชาให้นำสรุปผลการประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัด
ที่ทำกิน ตามนโยบายแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ และสรุปผลการประชุม อ.จทอ.
ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ ดังรายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑ และ ๒

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไปด้วย จักขอบคุณยิ่ง

จัดอยู่ในประเภทเรื่อง ฯ ที่เสนอคณะรัฐมนตรีได้โดยตรง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสัททัน วาวิสุทธิ์)

ผู้อำนวยการสำนักบริหารการประชุมคณะรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(นายกำพล แก้วทนต์)

หัวหน้าผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ฝ่ายเลขานุการ อ.จทอ. สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ศูนย์บริการประชาชน

E-mail : psc@opm.go.th โทร ๐ ๒๒๘๓ ๑๒๕๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๑ ๔๘๗๒

นำส่ง กรม.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติฯ ฝ่ายเลขานุการ โทร ๐-๒๒๔๓-๑๒๔๔
ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓ / ๒๐๕๒๑ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๔๗
เรื่อง สรุปผลการประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกิน

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. เรื่องเดิม

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) ประธานอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย เห็นชอบให้มีการจัดประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกิน ตามนโยบายแก้ไขปัญหาสังคมและความยากจนเชิงบูรณาการ ให้กับผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดที่ทำกิน เพื่อรับทราบแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกิน ของแต่ละหน่วยงานจัดที่ทำกิน

๒. ข้อเท็จจริง

คณะอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย ได้จัดการประชุมดังกล่าวขึ้นเมื่อวันจันทร์ที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๔๗ ณ โรงแรมรามการ์เด้นส์ โดยมีรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) เป็นประธานการประชุม ซึ่งในการประชุมหน่วยงานจัดที่ทำกินที่เกี่ยวข้องได้ชี้แจง สรุปได้ดังนี้

๒.๑ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

การแก้ไขปัญหาคความยากจนด้านที่ดินทำกิน ของ ส.ป.ก. จะกระทำใน ๒ ลักษณะ คือ

๒.๑.๑ การรับรองสิทธิให้ผู้ถือครองในที่ดินในเขตปฏิรูปที่ดิน ผู้ที่จะได้รับการรับรองสิทธิที่มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๒ คือ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก และจะได้มีการรับรองสิทธิในที่ดินไม่เกินที่กำหนดไว้ (๕๐ ไร่ หรือ ๑๐๐ ไร่ ในกรณีเลี้ยงสัตว์ใหญ่)

ที่ดินที่นำมาดำเนินการ เป็นที่ดินของรัฐที่ประกาศเป็นเขตปฏิรูปที่ดิน ซึ่งมีผู้ถือครองอยู่เดิม ทั้งนี้ในการรับรองสิทธิ ส.ป.ก. เป็นการดำเนินการตามกฎหมาย จึงต้องรับรองสิทธิในที่ดินให้แก่ผู้ถือครองทั้งที่ขึ้นทะเบียนและไม่ขึ้นทะเบียน

๒.๑.๒ การจัดที่ดินให้ผู้ไร้ที่ทำกิน หรือผู้ที่มีไม่เพียงพอ ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติตามพระราชบัญญัติการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. ๒๕๑๘ แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ ๓ พ.ศ. ๒๕๓๒ คือ ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก หรือประสงค์จะประกอบอาชีพเกษตรกรรม และมีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งเดิมกำหนดไว้ ต่ำกว่า ๑๕,๐๐๐ บาท/คน/ปี จะขอปรับเป็นต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท/คน/ปี เพื่อให้อยู่ในเกณฑ์เดียวกับ กรมการพัฒนาชุมชน ซึ่งมี ๒ กรณี คือ

/๑) ที่ดิน ...

๑) ที่ดินของรัฐโดยทั่วไป ที่ดินของรัฐที่มอบให้ ส.ป.ก. นำมาดำเนินการปฏิรูปมีผู้ที่ถือครองเต็มอยู่แล้ว ส.ป.ก. จะดำเนินการรับรองสิทธิในที่ดิน โดยออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ในเขตปฏิรูปที่ดิน (ส.ป.ก. ๔-๐๑) แต่ในหลายพื้นที่ (จังหวัด) มีการถือครองที่ดินแปลงใหญ่เป็นจำนวนมาก ซึ่งสมควรนำที่ดินดังกล่าวมาจัดให้ผู้ไร้ที่ทำกินหรือมีไม่เพียงพอ โดย ส.ป.ก. จะเจรจาขอที่ดินคืน หรือ อาจจะใช้วิธีทางกฎหมาย

๒) ที่ดินเอกชนสามารถกระทำได้โดยการจัดซื้อหรือเวนคืนเพื่อนำมาจัดให้ผู้ไร้ที่ทำกินหรือผู้มีที่ดินไม่เพียงพอ

การตรวจสอบด้านอุปสงค์ (Demand) เรื่องการจัดที่ให้ผู้ไร้ที่ทำกินหรือผู้มีที่ดินไม่เพียงพอ ควรจำแนกอุปสงค์ด้านที่ดินทำกินลงไปรายละเอียด ระดับพื้นที่จังหวัด อำเภอ ตำบล โดยหน่วยงานระดับตำบลได้แก่ ศตจ. ตำบล ควรตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์การจัดที่ดินของหน่วยงานต่าง ๆ และสถานะความยากจน เพื่อหน่วยงานจัดที่ดินจะได้ดำเนินการจัดหาที่ดิน (Supply) ตามความต้องการที่มีการกลั่นกรองเสร็จแล้ว

๒.๒ กรมป่าไม้

กรมป่าไม้ ไม่มีหน้าที่ในการจัดที่ดิน แต่มีหน้าที่ดูแลรักษาพื้นที่ป่าไม้ ซึ่งต่อมาเกิดปัญหาได้มีคนเข้าอยู่อาศัยและทำกินในป่าโดยผิดกฎหมาย และเรียกร้องว่าทางราชการประกาศเขตป่าทับที่ทำกิน รัฐบาลสมัยนั้น จึงมีมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ ให้ทำการสำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้ ตั้งแต่ปี ๒๕๔๒ เป็นต้นมา หลักปฏิบัติ คือ สำรวจผู้อาศัยในพื้นที่และผ่อนผันการอยู่อาศัยทำกินเป็นการชั่วคราว

ต่อมารัฐบาลภายใต้การนำของ นายกรัฐมนตรี (พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร) ได้มีนโยบายแก้ไขปัญหาเรื่องที่ทำกิน กรมป่าไม้จึงได้เสนอว่า จากการสำรวจการถือครองพื้นที่ป่าไม้มีคนเข้าทำกิน ในพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ (ที่ไม่ได้มอบให้ ส.ป.ก.) อุทยานแห่งชาติและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ในระหว่างปี ๒๕๔๑-๒๕๔๓ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๔.๒ แสนราย เนื้อที่ ๗.๓ ล้านไร่ ซึ่งกรมป่าไม้จะดำเนินการรับรองสิทธิการอยู่อาศัย/ทำกิน ให้กับราษฎรในรูปแบบสิทธิ ทำกิน (สทก.) ตามมาตรา ๑๖ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๗ ขั้นตอนในการดำเนินการรับรองสิทธิ สทก. จะต้องดำเนินการสำรวจวางแผนและกำหนดความเหมาะสมในการใช้พื้นที่ พิสูจน์สิทธิการอยู่อาศัยและทำกิน รังวัดและปักหลักเขตแปลงที่ดินให้ราษฎรแต่ละราย และจัดทำหนังสืออนุญาต สทก.

๒.๓ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ดำเนินการจัดที่ดินตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ ปัจจุบันมีนิคมสร้างตนเองในความรับผิดชอบจำนวน ๔๔ แห่ง ในพื้นที่ ๓๔ จังหวัดทั่วประเทศ เนื้อที่รวม ๖.๒ ล้านไร่ การจัดที่ดินในนิคมสร้างตนเองของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ นอกเหนือจากพื้นที่ที่ดำเนินการจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำกินประกอบอาชีพจำนวน ๔.๔๑ ล้านไร่ และพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ จำนวน ๑.๒๑ ล้านไร่แล้ว ยังมีพื้นที่ที่ต้องสงวนไว้อีก ๒ ประเภท คือ

๒.๓.๑ พื้นที่ส่วนกลางร้อยละ ๒๐ ซึ่งกันไว้ตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติเพื่อการอนุรักษ์สภาพแวดล้อมและการใช้ประโยชน์ส่วนกลางของชุมชนจำนวน ๐.๔๕ ล้านไร่

๒.๓.๒ พื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคม ซึ่งกันไว้เพื่อเป็นพื้นที่ในการทำกิจการต่าง ๆ เพื่อสมาชิกนิคมฯ อาทิ ก่อสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์ของชุมชน พื้นที่สำหรับหน่วยราชการจัดบริการให้ชุมชน แปลงสาธิต เป็นต้น จำนวน ๐.๑๘ ล้านไร่

เนื่องจากความต้องการพื้นที่ของผู้ยากไร้มีเป็นจำนวนมาก ประกอบกับข้อจำกัดอัตรากำลังของกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงปรากฏข้อเท็จจริงว่า พื้นที่ส่วนกลางร้อยละ ๒๐ และพื้นที่สงวนเพื่อกิจการนิคมมีราษฎรเข้าครอบครองที่ดินมือเปล่าอยู่เป็นจำนวนมาก โดยได้เข้าครอบครองที่ดิน ทั้งก่อนและหลังการสงวนพื้นที่ดังกล่าวตามมติคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติและตามพระราชบัญญัติจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ เป็นเหตุให้ราษฎร เหล่านี้ไม่มีสิทธิครอบครองที่ดินตามกฎหมาย ขาดแหล่งทุนการพัฒนาที่ดิน อาชีพและรายได้ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จึงต้องดำเนินการจัดที่ดินในพื้นที่ดังกล่าวให้กับราษฎร

ขั้นตอนการดำเนินงานโดยสรุปได้แก่ ประชาสัมพันธ์โครงการสำรวจจัดทำแผนที่ทางกายภาพ ปักเขตกันพื้นที่สงวนที่ว่างอยู่ ขอความเห็นชอบคณะกรรมการจัดที่ดินแห่งชาติ (พื้นที่ ๒๐%) รั้ววัด สอบสวน และรับรองสิทธิ กรมพัฒนาสังคมฯ ขอสนับสนุนงบประมาณในการดำเนินการรับรองสิทธิ และกันเขตพื้นที่สงวนที่เหลืออยู่ รวมประมาณ ๑๘.๕ ล้านบาท โดยจะมีผู้ได้รับประโยชน์ จำนวน ๑๐,๐๐๐ ราย เนื้อที่ ๑๔๐,๐๐๐ ไร่ สามารถนำเอกสารการให้สิทธิทำกินดังกล่าวไว้เป็นหลักฐาน เพื่อเข้าถึงแหล่งทุน สามารถเข้าโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้ และพื้นที่ของรัฐส่วนที่ต้องสงวนอนุรักษ์ได้รับการปกป้อง ประมาณ ๐.๔ ล้านไร่เศษ

๒.๔ กรมส่งเสริมสหกรณ์

กรมส่งเสริมสหกรณ์ มีภารกิจจัดที่ดินให้แก่ราษฎรด้วยวิธีการสหกรณ์ ให้กับผู้ที่ไม่มียากินหรือมีแต่ไม่เพียงพอ โดยจะแนะนำส่งเสริมราษฎรในพื้นที่รวมตัวกัน จัดตั้ง สหกรณ์นิคม และสร้างปัจจัยพื้นฐาน เช่น ถนน สะพาน แหล่งน้ำ การจัดที่ดิน จะมี ๒ รูปแบบ

๒.๔.๑ รูปแบบนิคมสหกรณ์ นำที่ดินรกร้างว่างเปล่ามาจัดสรรตาม พระราชบัญญัติการจัดที่ดินเพื่อการครองชีพ พ.ศ. ๒๕๑๑ มี ๓๗ นิคมสหกรณ์ในท้องที่ ๒๑ จังหวัด

๒.๔.๒ รูปแบบสหกรณ์การเช่าที่ดิน รับมอบพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่เสื่อมโทรมตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๑๓ และ ๑๓ สิงหาคม ๒๕๑๗ มี ๑๓ นิคมสหกรณ์ ในท้องที่ ๑๓ จังหวัด เนื้อที่ ๑.๕ ล้านไร่ ซึ่งราษฎรเข้าทำประโยชน์เต็มพื้นที่ เป้าหมายดำเนินการราษฎรได้รับการจัดที่ดินและการรับรองสิทธิโดยถูกต้องตามกฎหมาย โดยกรมป่าไม้จะเป็นผู้ออกหนังสืออนุญาตเฉพาะรายตามแบบ ป.ส. ๒๓ ซึ่งสามารถนำไปเข้าร่วมโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุนได้

๒.๕ กรมที่ดิน

กระทรวงมหาดไทย ได้มอบหมายให้กรมที่ดินนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ เข้าร่วมดำเนินการตามนโยบายการแก้ไขปัญหาความยากจนเชิงบูรณาการด้านที่ทำกิน ที่สาธารณะประโยชน์ หมายถึง ที่ดินที่สงวนหรือหวงห้ามไว้สำหรับประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน กรมที่ดิน นำที่ดินเฉพาะที่สาธารณะประโยชน์ ประเภทที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ ที่ป่าช้าสาธารณะ หรืออื่น ๆ ในลักษณะเดียวกันมาดำเนินการ ซึ่งที่ดินประเภทนี้ ตามหลักฐานทางทะเบียนของกรมที่ดิน เป็นที่ได้ทำการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) แล้ว มีอยู่ทั้งสิ้น ๘๙,๖๘๖ แปลง เนื้อที่ประมาณ ๖,๐๑๙,๒๖๘ ไร่ (อยู่ระหว่างดำเนินการออก นสล. ประมาณ ๕,๑๐๐ แปลง เนื้อที่ ๑,๐๔๖,๔๐๖ ไร่)

การดำเนินการ กรมที่ดินไม่ได้นำที่ดินประเภทนี้ทุกแปลงไปจัดให้ประชาชนทั้งหมด นำไปเฉพาะบางส่วนเท่านั้น คือ

๒.๕.๑ เป็นที่สาธารณะประโยชน์แปลงใหญ่ มีเนื้อที่ตั้งแต่ ๑,๐๐๐ ไร่ ขึ้นไป

๒.๕.๒ เป็นที่สาธารณะประโยชน์ประเภทที่ทำเลเลี้ยงสัตว์ หรือป่าช้าสาธารณะ และประชาชนเลิกใช้ประโยชน์ร่วมกันแล้ว

๒.๕.๓ มีการรังวัดออกหนังสือสำคัญสำหรับที่หลวง (นสล.) แล้ว สำหรับวิธีการจัดก็จะดำเนินการตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรี ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว คือ แปลงที่เป็นที่ว่าง ต้องนำไปวางแผนรังวัดแบ่งแปลงจัดให้ประชาชนอยู่อาศัยทำกิน สำหรับแปลงที่ไม่ว่างโดยมีผู้บุกรุกแล้ว ก็จะเข้าไปสำรวจ จัดระเบียบการถือครอง แล้วออกหนังสือรับรองการเข้าใช้ประโยชน์ในที่ดินของรัฐ

การจัดที่ดินประเภทนี้เป็นการจัดในรูปแบบพิเศษ เพราะการนำที่ดินของรัฐประเภทที่รกร้างว่างเปล่ามาจัดให้ประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกิน หรือมีแต่ไม่พอต่อการเลี้ยงชีพ ต้องอาศัยอำนาจตามประมวลกฎหมายที่ดินตามมาตรา ๒๗ และมาตรา ๓๒ และระเบียบว่าด้วยการจัดที่ดินเพื่อประชาชน พ.ศ. ๒๕๔๘ คือเป็นการนำที่ดินของรัฐประเภทที่สาธารณประโยชน์ที่ประชาชนเลิกใช้แล้วมาจัด โดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน ประชาชนที่ได้รับการจัดได้เพียงสิทธิที่จะอยู่ หรือใช้ประโยชน์เท่านั้น ไม่ได้กรรมสิทธิ์และจะต้องเสียค่าตอบแทนให้แก่รัฐตามมาตรา ๙ ทวิ แห่งประมวลกฎหมายที่ดิน (ไร่ละไม่เกิน ๑,๐๐๐ บาท) โดยทางราชการจะออกหนังสือรับรองให้เข้าอยู่ หรือใช้ประโยชน์ในที่ดิน เพื่อให้การจัดในลักษณะพิเศษนี้สามารถดำเนินการต่อไปได้ กรมที่ดินได้เสนอให้กระทรวงมหาดไทยดำเนินการปรับปรุงแก้ไขระเบียบบางฉบับให้เหมาะสมแล้ว

๒.๖ กรมธนารักษ์

กรมธนารักษ์มีอำนาจในการปกครอง ดูแล ที่ราชพัสดุ ซึ่งเป็นที่ดินประเภทหนึ่งของรัฐ ได้ตอบสนองนโยบายการแก้ไขปัญหาสังคมและพัฒนาคุณภาพชีวิตเพื่อยกระดับฐานะของประชาชน โดยกำหนดยุทธศาสตร์ภายใต้โครงการ “รัฐเอื้อราษฎร์” เพื่อนำที่ราชพัสดุซึ่งเป็นที่ว่าง และที่ราชพัสดุที่ประชาชนถือครองเข้าทำประโยชน์อยู่แล้ว มาจัดให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัย หรือทำกิน และรับรองสิทธิตามการถือครอง พร้อมกับจะนำสิทธิการเช่าที่ประชาชนได้รับเข้าสู่นโยบายการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

เป้าหมายในการดำเนินการ กรมธนารักษ์จะดำเนินการทั้ง ๗๕ จังหวัด รวมทั้งกรุงเทพมหานคร โดยจะจัดให้เข้าในปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ เนื้อที่ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งสามารถแก้ไขปัญหาให้แก่ประชาชนผู้ยากจน จำนวน ๒๕,๐๐๐ ครอบครัว หรือประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ คน ดังนี้

๒.๖.๑ กรณีที่ราชพัสดุเป็นที่ว่าง ดำเนินการจัดให้ประชาชนเช่าอยู่อาศัย ประกอบการเกษตร และสนับสนุนอุตสาหกรรมรายย่อย(SMEs) หรือโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)

๒.๖.๒ กรณีที่ราชพัสดุที่มีประชาชนถือครอง เป็นการรับรองสิทธิโดยการจัดให้ประชาชนที่ถือครองที่ราชพัสดุโดยมิชอบ เข้าตามประเภทและเนื้อที่ที่ถือครอง ภายใต้มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มิถุนายน ๒๕๔๕ และเมื่อเป็นผู้เช่าแล้ว จะได้รับการสนับสนุนในการนำสิทธิการเช่าที่ได้รับ ไปแปลงเป็นทุนเพื่อก่อสร้างที่อยู่อาศัยหรือประกอบอาชีพในที่ดิน

๒.๗ กรมประมง

กรมประมงได้ดำเนินการโครงการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน (Sea Food Bank) เพื่อสนองนโยบายรัฐบาล ในการแก้ไขปัญหาขาดที่ทำกินของประชาชนที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมประมงส่วนหนึ่ง และที่ขึ้นทะเบียนไว้กับกรมการปกครองอีกส่วนหนึ่ง เกษตรกรที่จะได้รับการจัดที่ทำกินบริเวณที่ชายฝั่งประมาณ ๑๐๗,๐๐๐ ราย เนื้อที่ ๒๔๔,๕๙๒ ไร่ มีระยะเวลาดำเนินการ ๕ ปี คือ ๒๕๔๗ - ๒๕๕๑ ดำเนินการโดยกำหนดพื้นที่โครงการ ทำการสำรวจ จัดทำแผนที่ Digital Mapping เพื่อจะได้ทราบความชัดเจนด้านพื้นที่ทางทะเลที่จะทำการจัดสรร กรมประมงจะอนุญาตให้มีสิทธิในการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำทางทะเล รวม ๓ ปี หากไม่มีการผิดเงื่อนไขตามที่กรมประมงกำหนด จะมีต่อไปอนุญาตให้ทุก ๆ ๓ ปี ทั้งนี้ กรมประมง จะจัดอบรมให้ความรู้กับเกษตรกร ประสานสถาบันการเงินเพื่อให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการสามารถใช้สิทธิที่ราชการอนุญาตไปกู้เงินจากสถาบันการเงินได้ ซึ่งสถาบันการเงินที่เข้าร่วมโครงการ ได้แก่ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ธนาคาร SMEs องค์การสะพานปลา และบริษัทเงินทุน

๓. ข้อพิจารณา

คณะอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัยพิจารณาแล้ว เห็นสมควรนำสรุปผลการประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกินเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๔. ข้อเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาหากเห็นชอบ ตามข้อ ๓ จักได้ดำเนินการต่อไป

เห็นชอบตามข้อ ๓

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รองนายกรัฐมนตรี

น.ค.ร.ท.

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี ประธานอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย

๑๖ ส.ค.๔๗

ด่วนมาก บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติ ฯ ฝ่ายเลขานุการ โทร.๐-๒๒๘๓-๑๒๙๔

ที่ นร ๐๑๐๔.๓๓ / ๒๐๕๕๓ วันที่ ๓ สิงหาคม ๒๕๕๗

เรื่อง สรุปผลการประชุมคณะอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพ
และที่อยู่อาศัย ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ข้อเท็จจริง

เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม ๒๕๕๗ รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) ประธานอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย (อ.จทอ.) ได้เป็นประธาน การประชุม อ.จทอ. ครั้งที่ ๔/๒๕๕๗ โดยมีผู้เข้าร่วมประชุม ตามเอกสารแนบ ซึ่งสรุปผลการประชุม ได้ดังนี้

๑.๑ ผลการดำเนินการจัดที่ทำกินและที่อยู่อาศัย

การดำเนินการจัดที่ทำกินที่ผ่านมาของหน่วยงานจัดที่ทำกินทั้ง ๗ หน่วยงาน ได้แก่ กรมธนารักษ์ กรมป่าไม้ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) กรมที่ดิน กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กรมส่งเสริมสหกรณ์ และกรมประมง ได้มีการเตรียมความพร้อม ในการดำเนินการแล้ว ขณะนี้อยู่ในระหว่างการทำคำขอเบิกงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการ โดยได้รับอนุมัติให้เบิกจ่ายจากเงินงบกลาง ปีงบประมาณ ๒๕๕๗

อย่างไรก็ตาม มีหน่วยงานจัดที่ทำกินที่สามารถดำเนินการได้ โดยใช้งบประมาณปกติ ปีงบประมาณ ๒๕๕๗ ได้แก่ กรมธนารักษ์ กรมป่าไม้ และ ส.ป.ก. สำหรับกรมที่ดิน ได้ดำเนินการโดยใช้งบประมาณท้องถิ่น โดยมีผลการดำเนินการ สามารถจัดที่ทำกิน/รับรองสิทธิ เนื้อที่ ประมาณ ๖๑๘,๕๗๗ ไร่ ให้แก่ราษฎร จำนวน ๗๕,๙๓๕ ครอบครัว สรุปได้ดังนี้

๑.๑.๑ กรมธนารักษ์ ดำเนินการตามแผนการบริหารที่ราชพัสดุเพื่อให้ประชาชน อยู่อาศัยและทำกินตามโครงการ “รัฐเอื้อราษฎร” เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาล ด้วยการจัดที่ดินและ รับรองสิทธิ โดยใช้งบประมาณ ดังนี้

๑) การจัดที่ดินเพื่ออยู่อาศัย ได้ดำเนินการจัดให้กับราษฎรใน จังหวัดน่าน ชลบุรี นครราชสีมา กระบี่ และยะลา จำนวน ๗๑๖ ครอบครัว เนื้อที่ ๑๐๐ - ๑- ๔๙ ไร่ และอยู่ในระหว่างดำเนินการในพื้นที่อีก ๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น และบุรีรัมย์

๒) การจัดที่ดินเพื่อทำกิน อยู่ในระหว่างดำเนินการในพื้นที่จังหวัด เชียงใหม่ จำนวน ๙๘๐ ครอบครัว

๓) การรับรองสิทธิ จะดำเนินการได้ จำนวน ๓,๙๑๒ ครอบครัว เนื้อที่ ๑๑,๘๗๑-๑-๓๙ ไร่ ในพื้นที่ ๔๖ จังหวัด และกรุงเทพมหานคร

/๑.๑.๒ สำนักงาน ..

๑.๑.๒ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

ส.ป.ก. ดำเนินการจัดที่ดิน ด้วยการรับรองสิทธิในที่ดินเกษตรกรรม ให้กับผู้ถือครองแล้ว จำนวน ๓๙,๓๒๓ ราย เนื้อที่ดิน ๕๒๕,๘๖๐ ไร่ และรับรองสิทธิในที่ชุมชน ได้ จำนวน ๔๗๑ ราย เนื้อที่ดิน ๒๖๓ ไร่

๑.๑.๓ กรมป่าไม้ ได้ดำเนินการตามแผนการจัดการทรัพยากรที่ดินและป่าไม้ ด้วยการรับรองสิทธิการอยู่อาศัย/ทำกินให้กับราษฎร ในรูปแบบสิทธิทำกิน (สทก.) ตาม “โครงการจัดทรัพยากรที่ดินและป่าไม้” และในปี ๒๕๔๗ ได้ทำการสำรวจรังวัดแปลงที่ดินเรียบร้อยแล้ว ๓๒,๐๒๐ แปลง ให้กับราษฎรที่ถือครองที่ดิน จำนวน ๒๙,๑๒๐ ราย ใน ๒๕ จังหวัด

๑.๑.๔ กรมที่ดิน ดำเนินการออกหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินสาธารณะประโยชน์ ขณะนี้อยู่ระหว่างการนำที่ดินสาธารณะประโยชน์ จำนวน ๒๐ แปลง ในพื้นที่ ๑๒ จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร พิจิตรโลก ชัยนาท สุพรรณบุรี นครราชสีมา นครสวรรค์ สุรินทร์ ร้อยเอ็ด ยะลา ปัตตานี นราธิวาส และสงขลา จัดให้กับราษฎร ๓,๒๕๙ ครอบครัว โดยได้ดำเนินการจัดส่งให้ ศตจ. อำเภอ เพื่อตรวจสอบคุณสมบัติบุคคลแล้ว จำนวน ๑,๔๑๓ ครอบครัว

๑.๒ ผลดำเนินการจัดที่อยู่อาศัย

คณะทำงานด้านที่อยู่อาศัย ได้มีการจัดทำแนวทาง ขั้นตอน วิธีการปฏิบัติ ในการแก้ไขปัญหการจัดที่อยู่อาศัย ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ/กิ่งอำเภอ และได้ลงพื้นที่(จังหวัดอุดรธานี) เพื่อตรวจสอบและประเมินผลแนวทางการปฏิบัติ ขณะนี้คณะทำงานด้านที่อยู่อาศัย ซึ่งมีการเคหะแห่งชาติ เป็นเลขานุการคณะทำงาน สามารถดำเนินการก่อสร้างบ้านเอื้ออาทร รวม ๖๙ โครงการ จำนวน ๖๓,๗๖๙ หน่วย ซึ่งสามารถรองรับผู้ลงทะเบียนได้จำนวน ๓๑,๔๘๖ ราย จากผู้มาลงทะเบียนเข้าร่วมโครงการบ้านเอื้ออาทร จำนวน ๔๖,๙๑๗ ราย สำหรับโครงการบ้านมั่นคง อยู่ในระหว่างเชื่อมโยงข้อมูลรายบุคคลกับกรมการปกครอง

๑.๓ ความก้าวหน้าและอุปสรรคการดำเนินการจัดที่ทำกิน

สืบเนื่องจาก อ.จทอ. ได้มีการประชุมชี้แจงแนวทางและขั้นตอนการจัดที่ทำกิน เมื่อวันที่จันทร์ที่ ๒๔ มิถุนายน ๒๕๔๗ โดยเชิญผู้ว่าราชการจังหวัด หัวหน้าส่วนราชการหน่วยงานจัดที่ดิน เข้าร่วมรับฟังแนวทางและขั้นตอนการดำเนินการจัดที่ทำกินประเภทต่าง ๆ เพื่อให้ได้รับความก้าวหน้าของการจัดที่ทำกิน ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้น ฝ่ายเลขานุการจึงได้คัดเลือกจังหวัด โดยเลือกภาคละ ๑ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ กาญจนบุรี นครราชสีมา และยะลา เพื่อรายงานผลการดำเนินการและปัญหาอุปสรรคต่อที่ประชุม สรุปได้ดังนี้

๑.๓.๑ จังหวัดเชียงใหม่

ได้มีการดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการด้านการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย จังหวัดเชียงใหม่ และมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) ข้อมูลด้านอุปสงค์ (Demand Side) มีผู้มาลงทะเบียนในปัญหาที่ทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๑๖๕,๒๐๕ ราย โดยแยกเป็น

- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน ๓๖,๗๔๔ ราย
- มีที่ดินเป็นของตนเองแต่ไม่เพียงพอ จำนวน ๕๖,๖๕๖ ราย
- ถือครองที่ดินของรัฐ โดยไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๓๕,๔๕๓ ราย

๒) ข้อมูลด้านอุปทาน (Supply Side) จากการรวบรวมข้อมูลที่ดินจากหน่วยงานจัดที่ทำกินพบว่า มีเนื้อที่ที่สามารถจะดำเนินการจัดให้แก่ราษฎรได้ทั้งสิ้น ๕๐๕,๑๒๙ ไร่ และราษฎรที่จะได้รับการจัดที่ดิน จำนวน ๕๖,๑๘๑ ราย

๓) ความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดที่ทำกิน ขณะนี้สามารถออกหนังสืออนุญาตให้เข้าทำประโยชน์ (ส.ป.ก. ๔-๐๑) ให้เกษตรกรแล้ว จำนวน ๑๐,๘๘๕ ราย ๑๓,๐๓๙ แปลง ในส่วนของที่ราชพัสดุ ของกรมธนารักษ์ ได้รับคืนที่ราชพัสดุ จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่เศษ จากกองทัพบก ซึ่งจะดำเนินการรับรองสิทธิโดยการจัดให้เข้า เพื่อให้เกษตรกรปลูกกล้วยต่อไป

๔) ปัญหาอุปสรรค การดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐมีระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด ต้องเร่งรัด แต่เจ้าหน้าที่ในการดำเนินงานมีไม่เพียงพอ และขาดงบประมาณในการจัดหาบุคลากร จำนวนที่ดินไม่เพียงพอต่อความต้องการ ขอให้ส่วนราชการที่ดูแลที่ดินด้าน Supply พิจารณาว່าสวนใดที่จะสามารถปรับลดพื้นที่ เพื่อให้ประชาชนมีที่อยู่และที่ทำกินอย่างเพียงพอเพิ่มเติมขึ้นมากกรณีในส่วนราชการที่ครอบครองที่ดินของรัฐ (ที่ราชพัสดุ) โดยมีได้ใช้ประโยชน์ เห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีมีมติให้จังหวัดมีอำนาจดำเนินการเรียกคืนที่ดิน เป็นการเพิ่ม Supply เพื่อจะนำมาจัดให้กับประชาชนเพิ่มเติม

๑.๓.๒ จังหวัดกาญจนบุรี

ได้ดำเนินการจัดตั้ง คณะทำงานด้านการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัยจังหวัดกาญจนบุรีขึ้น และให้หน่วยงานที่ดูแลที่ดินของรัฐในพื้นที่ตรวจสอบที่ดินว่างและการถือครองที่ดินของรัฐ รายใดที่ถือครองที่ดินจำนวนมาก จะดำเนินการเจรจานำที่ดินคืนเพื่อจัดให้แก่ราษฎรผู้ขาดแคลนที่ดินต่อไป ซึ่งมีผลการดำเนินการ ดังนี้

๑) ข้อมูลด้านอุปสงค์ (Demand Side) มีผู้มาลงทะเบียนในปัญหาที่ทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๓๓,๕๖๔ ราย ซึ่งผ่านการทำประชาคมในระดับหมู่บ้านแล้ว โดยแยกเป็น

- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน ๑๓,๔๒๕ ราย
- มีที่ดินเป็นของตนเองแต่ไม่เพียงพอ จำนวน ๑๔,๖๘๒ ราย
- ถือครองที่ดินของรัฐ โดยไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๓๓,๕๖๔ ราย

๒) ข้อมูลด้านอุปทาน (Supply Side) จากการรวบรวมข้อมูลที่ดินจากทุกหน่วยงาน พบว่า จังหวัดกาญจนบุรีมีจำนวนที่ดินที่สามารถจะดำเนินการจัดให้แก่ราษฎรได้ ทั้งสิ้น ๘,๕๒๑,๑๗๖.๒๕ ไร่ และจังหวัดกาญจนบุรีมีปัญหาการโต้แย้งสิทธิเป็นจำนวนมาก คณะรัฐมนตรีจึงได้กำหนดให้เป็นจังหวัดนำร่องในการแก้ไขปัญหาที่ดิน โดยได้ดำเนินการจัดตั้งคณะทำงานในการแก้ไขปัญหาที่ดินเป็นกรณีพิเศษขึ้น เป็นการเฉพาะ

๓) ความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดที่ทำกินของจังหวัดกาญจนบุรี ขณะนี้เริ่มดำเนินการพิสูจน์สิทธิ ที่ดินจำนวน ๑,๕๐๐,๐๐๐ ไร่ ซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ทหารตามพระราชกฤษฎีกา พ.ศ. ๒๔๘๑ ซึ่งได้ถ่ายระวางแล้ว ๗๘๘ ระวาง ให้กับราษฎรจำนวน ๕,๐๐๐ ราย (ข้อมูล ณ มิถุนายน ๒๕๕๗) ซึ่งอยู่ในระหว่างการส่งเรื่องให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ (กบร.) ส่วนกลาง และกรมธนารักษ์ พิจารณา ส่วนกรณีการจัดที่ดินให้ผู้ที่ยื่นเป็นการเฉพาะราย ดำเนินการจัดได้ ๕๓ แปลง จากการยื่นทั้งหมด ๒๐๐ ราย ซึ่งส่งเรื่องให้ กบร. ส่วนกลาง และกรมธนารักษ์ พิจารณาเช่นกัน เนื่องจากต้องมีการพิสูจน์สิทธิให้ชัดเจนก่อน

๔) ปัญหาอุปสรรค การดำเนินการของจังหวัดกาญจนบุรี พบว่ามีความล่าช้า เพราะหลังจากได้มีการประชุมคณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐ ระดับจังหวัด แล้ว ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการแก้ไขปัญหาการบุกรุกที่ดินของรัฐส่วนกลาง (กบร.) และกรมธนารักษ์ พิจารณาอีกครั้งหนึ่ง ดังนั้น ในการประชุมระดับจังหวัดหากมีเจ้าหน้าที่ของ กบร. ส่วนกลาง และกรมธนารักษ์ เข้าร่วมประชุมด้วย ก็จะสามารถซักถามในคราวเดียวกัน จะมีความชัดเจนและรวดเร็วขึ้น

๑.๓.๓ จังหวัดนครราชสีมา

จังหวัดนครราชสีมา ได้ดำเนินการจัดตั้งคณะกรรมการจัดที่ทำกิน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน และที่ดินจังหวัดเป็นเลขานุการ โดยคณะกรรมการได้ทำการสำรวจข้อมูล ด้านที่ดินและความต้องการของราษฎร เพื่อเป็นข้อมูลในการจัดที่ดินอย่างต่อเนื่อง สรุปได้ ดังนี้

๑) ข้อมูลด้านอุปสงค์ (Demand Side) มีผู้มาลงทะเบียนในปัญหาที่ทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๒๑๔,๙๑๐ ราย โดยแยกเป็น

- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน ๘๒,๑๒๒ ราย
- มีที่ดินเป็นของตนเองแต่ไม่เพียงพอ จำนวน ๘๔,๒๘๖ ราย
- ถือครองที่ดินของรัฐ โดยไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๔๘,๕๐๒ ราย

๒) ข้อมูลด้านอุปทาน (Supply Side) จากการรวบรวมข้อมูลที่ดินจากทุกหน่วยงานจัดที่ทำกินพบว่า จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนที่ดินที่สามารถดำเนินการจัดให้แก่ราษฎรได้ทั้งสิ้น ๑๐,๗๐๗,๔๘๖ ไร่

๓) ความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดที่ทำกินของจังหวัด ใน ๕ ส่วนราชการ ได้แก่

- สำนักงานที่ดินจังหวัดได้ดำเนินการจัดที่ดินสาธารณประโยชน์ ที่อำเภอบัวใหญ่ โดยมีผู้บุกรุกเข้าถือครองที่ดิน จำนวน ๑๖๒ ราย เนื้อที่ ๑,๘๐๐ ไร่ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการนำเสนอกระทรวงมหาดไทย เพื่อขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดิน

- สำนักงานบริหารจัดการในพื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรแห่งชาติและสิ่งแวดล้อม ดำเนินการรับรองสิทธิในที่ดินพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติในเนื้อที่ ๕๑,๕๐๐ ไร่ ให้กับราษฎร ๑,๘๖๓ ราย

- สำนักงานธนารักษ์พื้นที่ ดำเนินการจัดให้เช่าที่ราชพัสดุ ตามโครงการ “รัฐเอื้อราษฎร์” แล้ว จำนวน ๒๒๔ ราย

- สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัด ได้ดำเนินการโดยงบประมาณปกติ ปีงบประมาณ ๒๕๔๗ จัดที่ดินให้ราษฎร แล้ว จำนวน ๔,๑๗๑ ราย ในเนื้อที่ ๕๐,๐๐๐ ไร่เศษ

- นิคมสหกรณ์ขามทะเลสอ ได้สำรวจการถือครองที่ดิน ให้แก่ราษฎร ๑๔๐ ราย เนื้อที่ ๑๕,๐๐๐ ไร่เศษ ขณะนี้อยู่ในระหว่างการขออนุญาตใช้ประโยชน์ในพื้นที่เขตป่าสงวนแห่งชาติ

๔) จังหวัดนครราชสีมา ไม่มีปัญหา/อุปสรรคในการจัดที่ดิน

๑.๓.๔ จังหวัดยะลา

ได้รายงานผลการดำเนินการ สรุปได้ ดังนี้

๑) ข้อมูลด้านอุปสงค์ (Demand Side) มีผู้มาลงทะเบียนในปัญหาที่ทำกิน จำนวนทั้งสิ้น ๓๘,๑๖๔ ราย แยกเป็นประเภท

- ไม่มีที่ดินเป็นของตนเอง จำนวน ๑๘,๒๕๘ ราย
- มีที่ดินเป็นของตนเองแต่ไม่เพียงพอ จำนวน ๑๐,๐๐๓ ราย
- ถือครองที่ดินของรัฐ โดยไม่มีเอกสารสิทธิ จำนวน ๓,๕๙๖ ราย

๒) ข้อมูลด้านอุปทาน (Supply Side) มีราษฎรต้องการให้รับรองสิทธิ ๘,๕๒๖ ราย จำนวนที่ดิน ๒๐๑,๐๗๔ ไร่ และต้องการที่ดินเพิ่มอีก ๒๒๕,๖๗๔ ไร่ โดยคาดว่าจะนำที่ดินสหกรณ์ที่ได้รับคืนจากกองทัพบก จำนวนกว่า ๓๐,๐๐๐ ไร่ ที่ดินสาธารณประโยชน์ที่เป็นทุ่งเลี้ยงสัตว์ (ทุ่งสามเกาะ) จำนวนหลายหมื่นไร่ และที่ดินรกร้างว่างเปล่า

๓) ความก้าวหน้าในการดำเนินการจัดที่ทำกินของจังหวัด ขณะนี้เฉพาะที่ดินที่รับรองสิทธิ มีความก้าวหน้า เพียงหน่วยงานเดียว คือที่ดินสาธารณประโยชน์ ของกรมที่ดิน ซึ่งได้ประกาศและสอบสวนผู้ที่บุกรุก รวมทั้งมีการรังวัด จัดรูปที่ดิน และทำประชาคมเรียบร้อยแล้ว คาดว่าภายในสิ้นเดือนสิงหาคม ๒๕๔๗ จะดำเนินการได้เสร็จสิ้น

๔) ปัญหาอุปสรรคในการจัดที่ดินของจังหวัดยะลา คือ ต้องการข้อมูลของผู้ที่มาลงทะเบียนที่มีรายได้ต่อปีต่ำกว่า ๒๐,๐๐๐ บาท และข้อมูลของหน่วยจัดที่ดินที่ได้ดำเนินการจัดที่ดินไปแล้ว เพื่อนำไปตรวจสอบว่าบุคคลที่ได้รับการจัดที่ทำกินแล้วกับบุคคลที่มาลงทะเบียนไว้ มีความซ้ำซ้อนหรือไม่ และมีปัญหากรณีแต่ละส่วนราชการมีข้อกำหนดและแผนงานของตนเองที่ได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการและระยะเวลาไว้แล้ว ทำให้ขาดบุคลากรในการทำงาน และยังไม่ได้รับงบประมาณในการดำเนินการ (สำรวจ รังวัด) จังหวัดจึงมีแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยจะนำงบประมาณของผู้ว่า CEO มาใช้ดำเนินการไปพลางก่อน เพื่อให้งานดำเนินการได้เร็วขึ้น

๑.๔ การดำเนินการจัดทำ Digital Map

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้กล่าวถึงการดำเนินการจัดทำ Digital Map เนื่องจากที่ดินในความรับผิดชอบของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมมีจำนวนมาก โดยมีประมาณ ๕,๐๐๐,๐๐๐ ไร่เศษ แต่ไม่สามารถดำเนินการจัดที่ดินให้ได้ทั้งหมด เนื่องจากจะต้องตัดในส่วนของพื้นที่อนุรักษ์ออก และในส่วนที่เป็นพื้นที่อนุรักษ์ที่มีราษฎรบุกรุกอยู่อาศัย ขณะนี้ได้มีการทำ โครงการหมู่บ้านป่าไม้ ซึ่งจะเป็นการลดปริมาณของ Demand Side ได้ส่วนหนึ่ง

กรณีปัญหาเขตที่ดินแต่ละประเภทติดต่อกัน และหลายพื้นที่มีการทับซ้อนของเขตที่ดิน กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงได้ดำเนินการจัดทำแผนที่ที่เป็นที่ดินที่อยู่ในความดูแลของกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมทั้งหมด และหากมีการเชื่อมโยงข้อมูลที่ดินกับของหน่วยงานอื่นทั้งระบบ ก็สามารถทำได้ไม่ยาก โดยจะใช้แผนที่ Ortho-photo อัตราส่วน ๑ : ๔,๐๐๐ ซึ่งมีอยู่แล้ว เป็น Based Map ในการดำเนินการ และเชื่อมโยงกับระบบ GIS รวมทั้งจะใช้ระบบ Ground Tooth ตรวจสอบอีกครั้ง เพื่อให้เห็นภาพที่ชัดเจน เมื่อจัดทำแผนที่เสร็จแล้ว จะทำให้ทราบว่าที่ดินแต่ละส่วนเป็นของหน่วยงานใด ที่ดินส่วนใดมีผู้เข้าทำกินแล้ว และส่วนใดบ้างยังเป็นที่ว่างเปล่า และจะมีเหลืออีกจำนวนเท่าใดในการจะจัดให้ราษฎร กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม จึงขอเสนอในที่ประชุมว่า กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งจะดำเนินการในเรื่องนี้ โดยจะขอประสานและรายงานให้รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ) ประธานอนุกรรมการฯ ทราบโดยตรงต่อไป

๒. ข้อพิจารณา

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบด้วย

๓. ข้อเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา และหากเห็นชอบตามข้อ ๒ ขอลดโปรดมีบัญชาให้เสนอคณะรัฐมนตรีรับทราบต่อไป

ในข้อ/เส/แตรม.ทราบ

ในคำร่าง

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

๑๖ ธ.ค. ๒๕๓๖

พลเอก

(ชวลิต ยงใจยุทธ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานอนุกรรมการจัดสรรทรัพยากรธรรมชาติเพื่อการประกอบอาชีพและที่อยู่อาศัย